

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoPr/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118292286
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:6118292286.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu CARMEL Auto, s.r.o., so sídlom Žilina, Na stanicu 22, IČO: 36 762 059, právne zastúpeného Vojčík & Partners, s.r.o., so sídlom Košice, Rázusova 28, proti žalovanému G. E. nar. XX.X.XXXX, bytom J., o zaplatenie 1.941,66 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 11Cpr/1/2019-107 zo dňa 27. augusta 2019 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu 1.197 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1,197 eur od 24.5.2017 do zaplatenia.

Strany **n e m a j ú** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd čiastočne vyhovel žalobe a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.197 eur spoločne s úrokom z omeškania 5 % ročne z danej sumy od 24.5.2017 do zaplatenia (výrok I.). Vychádzal zo záveru, že žalobca preukázal uzatvorenie Dohody o sporných nárokoch so žalovaným zo dňa 13.1.2017, v ktorej žalovaný ako zamestnanec uznal pohľadávku čo do dôvodu a výšky s tým, že škodu 1.317 eur zaplatí do 16.10.2017. Nakoľko však táto dohoda sama osebe nie je spôsobilým exekučným titulom, okresný súd v danej časti rozhodol v prospech žalobcu, ktorému zároveň priznal aj úrok z omeškania 5 % z dlžnej sumy od 24.5.2017 (t.j. v rozsahu, ako si tento nárok uplatnil žalobca, hoci žalovaný sa dostal do omeškania už 8.5.2017).

2. V prevyšujúcej časti okresný súd žalobu zamietol (výrok II.). Išlo o dva dielčie nároky, a to o náhradu za nezotrvanie zamestnanca/žalovaného u zamestnávateľa/žalobcu vo výške 661,26 eur a o vrátenie náhrady za 2 a pol dňa dovolenky vo výške 83,40 eur. Ohľadne prvého z nich konštatoval, že hoci bolo nesporným, že si strany v súlade s § 62 ods. 8 Zákonníka práce (ďalej len ZP) dohodli pre prípad nezotrvania zamestnanca u zamestnávateľa počas výpovednej doby peňažnú náhradu v sume zodpovedajúcej súčinu priemerného mesačného zárobku zamestnanca a dĺžky výpovednej doby, žalobca nepreukázal, že žalovaný počas plynutia výpovednej doby u neho nezotrval. Okrem toho žalobca nepreukázal ani výšku nároku, keď zo žiadnych listinných dôkazov nevyplýval výpočet tohto nároku. Nebolo teda možné zo strany súdu preskúmať výšku tvrdeného nároku. Vo vzťahu k druhému so zamietnutých čiastkových nárokov okresný súd konštatoval neunesenie dôkazného bremena; t.j. nepreukázanie čerpania dovolenky žalovaným nad rámec jeho nároku v zmysle § 100 a nasl. ZP, vyplatenie predmetnej náhrady a ani dôvod jej krátenia.

3. V otázke oboch dotknutých nárokov okresný súd zdôraznil, že v prejednávanej veci ide o sporové konanie, v ktorom dôkazná iniciatívna spočíva takmer bezvýhradne na stranách sporu, a to v rámci časového ohraničenia (sudcovskou a zákonnou) koncentráciou konania. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov, je pritom daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje právny pomer strán a ktorá (norma) zásadne určuje rozsah a nositeľa dôkazného bremena. Nakoľko žalobca žiadne dôkazy ohľadom oboch predmetných čiastkových nárokov nenavrhol ani nepredložil, jeho žaloba musela byť v danej časti zamietnutá.

4. Okresný súd dodal, že nie je povinnosťou súdu vyzývať sporové strany na predloženie dôkazov. Vo vzťahu k návrhom žalobcu (jeho právneho zástupcu) na doplnenie dokazovania uplatneným na pojednávaní dňa 27.8.2019 uviedol, že v pracovnoprávných sporoch sa ustanovenia o koncentrácii konania nepoužijú len vo vzťahu k zamestnancovi. Nakoľko by ďalšie dokazovanie nebolo hospodárne (vyžadovalo by odročenie pojednávania, pričom nebolo preukázané, prečo tieto dôkazy žalobca nepredložil skôr), dotknuté dokazovanie nevykonal.

5. O trovách prvoinštančného konania rozhodol okresný súd tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému ich náhradu v rozsahu 23,28 % (výrok III.), keď zohľadnil pomer úspechu strán v spore (§ 255 ods. 1, 2 CSP).

6. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcom výroku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude vyhovieť aj v tejto časti. Namietal porušenie práva na spravodlivý proces, ako i nevykonanie dôkazov navrhnutých na zistenie skutkového stavu. Vo vzťahu k sudcovskej koncentrácii konania uviedol, že okresný súd ho doposiaľ nepoučil o jej následkoch tak, ako to predpokladá § 167 ods. 3 CSP. Vzhľadom na toto chýbajúce poučenie a pasivitu žalovaného v spore žalobca nemal dôvod uvádzať ďalšie skutočnosti a označovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

7. Odvolateľ poukazoval na to, že žalovaný žiadnym spôsobom nepoprel jeho skutkové tvrdenia o tom, že nezotrval počas plynutia výpovednej doby u zamestnávateľa/žalobcu a že čerpal dovolenku nad nárok priznaný zákonom. Nadväzne, predmetné tvrdenia žalobcu možno považovať za nesporné; navyše vyplývajú aj zo mzdového listu zamestnanca (žalovaného). Okresný súd však v rozpore s uvedeným vytkol žalobcovi, že nepreukázal nezotrvanie žalovaného u zamestnávateľa počas plynutia výpovednej doby. Odvolateľ dodal, že predmetné správanie žalovaného aj pre rozpor s dobrými mravmi nemôže požívať zákonnú ochranu.

8. Tvrdil, že mu okresný súd neumožnil preukázať výšku uplatnených nárokov, v rozpore s § 153 ods. 2 CSP nepripustil vykonanie dôkazu priamo na pojednávaní a arbitrárne rozhodol o zamietnutí časti žaloby. Výšku predmetných nárokov pritom žalobca vedel a mohol preukázať priamo na pojednávaní, takže nariadenie ďalšieho pojednávania nebolo potrebné. Za účelom preukázania výšky zamietnutých čiastkových nárokov žalobca v odvolaní predložil výpočet tak náhrady za vyplatenie 2 a pol dňa dovolenky, ako aj náhrady za nezotrvanie zamestnanca u zamestnávateľa počas výpovednej doby; vrátane vymedzenia súvisiacich skutkových údajov.

9. Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

10. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), z toho titulu nedotknutým zostal rozsudok okresného súdu v odvolaní nenapadnutom výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.197 eur s príslušenstvom a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) v preskúmvanej časti rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. Za nezodpovedajúcu priebehu sporu/konania a čiastočne až účelovú možno označiť odvolaciu námietku žalobcu, v zmysle ktorej nemal dôvod uvádzať ďalšie skutočnosti a označovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, keďže ho okresný súd nepoučil o následkoch sudcovskej koncentracie konania v zmysle § 167 ods. 3 CSP. Podmienkou postupu podľa označenej právnej normy je to, že žalovaný na žalobu po jej doručení reaguje a protistranou uplatňovaný nárok v celom rozsahu neuzná. Vzhľadom na (úplnú) pasivitu žalovaného v konaní, ktorý sa ani nevyjadril k žalobe, nebolo objektívne/logicky možné takéto „neexistujúce vyjadrenie“ zaslať žalobcovi na vyjadrenie a v danej súvislosti ho poučiť o sudcovskej koncentrácii konania v zmysle dotknutého ustanovenia CSP.

12. Okresný súd náležite zdôraznil, že okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov sú definované hypotézou hmotnoprávnej normy, od ktorej žalobca svoj (čiastkový) nárok odvodzuje. Ak sú tieto tvrdenia alebo dôkazy nedostatočné na vyhovieť žalobe

(nenapĺňajú hypotézu hmotnoprávnej normy), konajúci súd nie je oprávnený vyzývať žalobcu na ich doplnenie. Pokiaľ by tak učinil, konal by - osobitne v sporovom konaní, o ktoré bezpochyby ide i v súdenom prípade - v príkrom rozpore s (ústavnou) zásadou nestrannosti súdu.

13. Neobstojí preto argumentácia odvolateľa, ktorej podstata spočíva v tom, že na priznanie (všetkých) žalobcom uplatňovaných nárokov postačovala pasivita žalovaného. Aj za situácie, že žalobcove tvrdenia nie sú namietané žalovanou stranou, môžu viesť k vyhovaniu žalobe len vtedy, ak korešpondujú s podmienkami definovanými v určujúcej hmotnoprávnej norme. Zároveň platí, že iba pasivita protistrany (v podobe zanedbania povinnosti poprieť tvrdenia žalobcu) nemôže mať za následok priznanie akéhokoľvek (rozumej riadne netvrdeného a nepreukázaného) uplatneného nároku; čo konštatoval i Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 246/2019 zo dňa 11.6.2019.

14. Navyše, v kontexte namietanej potreby aplikácie procesného pravidla o nepopretých skutkových tvrdeniach krajský súd dopĺňa, že toto pravidlo je prioritne inštitútom vlastným pre štandardné sporové konanie. V súdenom prípade však ide o spor s ochranou slabšej strany (§ 290 a nasl. CSP; konkrétne o individuálny pracovnoprávny spor - § 316 až § 323 CSP), kde protektívny prístup súdu explicitne nachádza svoj legitímny základ v čl. 6 Základných princípov CSP. V jeho zmysle majú strany sporu v konaní rovnaké postavenie okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu; takéto nerovnovážne postavenie strán je nepochybne dané i v súdnej veci. Aj z daného pohľadu tak okresný súd postupoval primerane, keď nevychádzal len z aplikácie procesnej domnienky/fikcie.

15. V priamom rozpore s priebehom pojednávania dňa 27.8.2019 je tvrdenie odvolateľa, že na danom procesnom úkone bol spôsobilý preukázať dôvodnosť (i výšku) zamietnutých čiastkových nárokov, čo mu však okresný súd nevykonaním dokazovania zmaril. Zo zápisnice o pojednávaní totiž vyplýva, že právny zástupca žalobcu uviedol, že „v krátkej dobe zabezpečí listinné dôkazy od zamestnávateľa“. Je teda zrejmé, že nemal k dispozícii žiadne (listinné) dôkazy, ktoré by okresný súd bezdôvodne (slovami odvolateľa až arbitrárne) odmietol vykonať.

16. Žalobca (prostredníctvom právneho zástupcu) vo vzťahu k oboj zamietnutým čiastkovým nárokom na predmetnom pojednávaní predložil len písomnosť prezentovanú ako mzdový list. Už okresný súd zodpovedajúco obsahu a (hlavne) forme predmetnej písomnosti/listiny konštatoval, že sa jedná len „o nejaký počítačový výtláčok“. Rozhodne dotknutý počítačový výstup nie je listinou s relevantnou preukaznou silou, keďže neobsahuje akékoľvek - predovšetkým - formálne znaky (napríklad pečiatku žalobcu, podpis príslušnej osoby atď.), ktoré by odôvodňovali záver, že ide o riadny doklad/potvrdenie vystavený zamestnávateľom, resp. na to oprávneným jeho zamestnancom. Je pritom nepochybné, že všetky podklady pre vyhotovenie náležitého účtovného podkladu mal plne k dispozícii žalobca/zamestnávateľ a (minimálne) od podania žaloby mal i dostatočný časový priestor na jeho predloženie konajúcemu súdu.

17. Nadväzne, keďže nebola (relevantným spôsobom) preukázaná absencia, resp. nezotrvanie žalovaného u zamestnávateľa (žalobcu) počas výpovednej doby a (navyše) ani výška uplatňovaného čiastkového nároku, opodstatnene okresný súd vo vzťahu k dotknutému nároku ustálil neunesenie dôkazného bremena žalobcom. Vo vzťahu k druhému neakceptovanému čiastkovému nároku (vrátenie náhrady za dovolenku, na ktorú žalovanému nevznikol nárok) žalobca - okrem dôkazného bremena - neunesol ani bremeno konkrétnych skutkových tvrdení. Ohľadne tohto nároku v žalobe nie sú uvedené absolútne žiadne jedinečné (vlastné len danému tvrdenému nároku) skutkové okolnosti. Akoby pri rešpektovaní povinnosti tvrdenia malo vyzeráť vymedzenie predmetného nároku prezentuje samotný žalobca v odvolaní (jeho body 18. a 19.); v danom štádiu sa však už jedná o neprípustné nové skutkové tvrdenia (prostriedky procesného útoku), ktoré žalobca neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, preto podľa § 366 CSP nie je možné na ne prihladať.

18. Pri nepreukázaní zamietnutých čiastkových nárokov je bez bližšieho významu polemika o tom, či toto (len) tvrdené konanie žalovaného bolo/je v rozpore s dobrými mravmi. Ani prípadná kladná odpoveď, ktorá by pri neunesení dôkazného bremena mala navyše iba hypotetický charakter, nie je spôsobilá podmieniť iné meritórne rozhodnutie, ako vyslovil okresný súd.

19. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalobcom, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihlada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v preskúmvanej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

20. Žalobca síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania, ale učinil tak výlučne v spojitosti s namietanou ne/správnosťou rozhodnutia vo veci samej a bezprostredne vo vzťahu k výroku o trovách nevymedzil žiadnu konkrétnu odvolaciu námietku. Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého priamo podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite aplikoval zásadu pomerného úspechu v spore.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že stranám nárok na ich náhradu nepriznal. Odvolateľ/žalobca nebol v tomto štádiu konania úspešný, preto nemá nárok na náhradu jeho trov; naproti tomu žalovanému žiadne trovy konania v súvislosti odvolacím prieskumom nevznikli (§ 251 CSP).

22. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.